

پیامد خروج آمریکا از برجام بر بنگاه های اقتصادی

در دنیای امروز کشورها با یکدیگر در بخش های مختلف همکاری های پرشماری دارند؛ به طوری که شاید بیست سال پیش چنین تصویری از وضعیت امروزشان غیرممکن بود؛ به ویژه در بخش اقتصادی و تبادلات تجاری، درهم تنیدگی گسترده ای به وجود آمده که بسیاری از کشورها را به یکدیگر به شدت وابسته کرده است.

در همین راستا، سازمان های اقتصادی منطقه ای و جهانی برای تسهیل و روان نمودن داد و ستدهای اقتصادی بین کشورها به وجود آمده اند؛ از جمله سازمان جهانی تجارت (WTO) که برای عضویت در آن باید ساختارهای مناسب اقتصادی در کشور متقاضی عضویت ایجاد شود تا تبادلات اقتصادی در چهارچوب های تعریف شده بین اعضا با سهولت انجام شود. این درهم تنیدگی اقتصادهای کشورها در یکدیگر، به حدی گسترش یافته است که به جرات می توان گفت هیچ کشوری نمی تواند مدعی خودکفایی و جدا شدن از اقتصاد جهانی شود. تجربه دهه های گذشته اقتصاد جهانی نیز اثبات کرده است که هرگونه زمین لرزه در اقتصادهای بزرگ جهانی، باعث اختلال در اقتصاد سایر کشورها می شود. بارها شنیده و دیده ایم که وقتی چینی ها درگوشه ای عطسه اقتصادی می کنند، تب اقتصادی بسیاری از کشورهای دیگر را در بر می گیرد. البته، در این میان، کشورهایی که از اقتدار و ثبات اقتصادی بیشتری برخوردارند، کمتر آسیب خواهند دید و بر عکس، کشورهایی که از اقتدار و ثبات اقتصادی ضعیف تری بهره می برند، آسیب پذیرتر خواهند بود. اقتصاد کشور ما نیز جزو کشورهای با اقتدار و ثبات اقتصادی محسوب نمی شود و لذا با به وجود آمدن تنش های مختلف آسیبیپذیرتر خواهد بود. تجربه تلخ تحریم های اقتصادی قبل از برجام بر اقتصاد کشور ما بر هیچ کس پوشیده نیست؛ به طوری که هنوز بسیاری از ناهنجاری های اقتصادی کشور، محصول آن دوره نافرخته است. خروج آمریکا از برجام و به دنبال آن، وضع نمودن سخت ترین و بیشترین تحریم ها علیه ایران، بدون شک آثار و خسارت های زیانباری را بر کشور و مردم ایران بر جای خواهد گذاشت. اگرچه سایر کشورهای امضاکننده سند برجام مدعی هستند که از برجام خارج نخواهند شد؛ ولی واقعیت های موجود چیز دیگری را نشانی دهند. حجم مبادلات اقتصادی و تجاری بین کشورهای مختلف با آمریکا، که صاحب بزرگترین و قدرتمندترین اقتصاد دنیاست، به قدری بالاست که برای هیچ کشوری قابل اغماض و گذشت نیست. از طرف دیگر، تهدید و تحریم و جریمه نمودن شرکت های جهانی به علت همکاری آنها با ایران توسط آمریکا، همه آنها را وادار خواهد نمود که از همکاری با ایران صرف نظر نموده، یکی پس از دیگری کشور ما را ترک کنند. این عدم همکاری با اقتصاد ایران، خسارت ها و زیان های بزرگی را متوجه اقتصاد و رفاه مردم ما خواهد نمود؛ از جمله:

۱. سرمایه گذاری های جدید انجام نخواهد شد؛

۲. هزینه های مبادلات تجاری برای طرف ایرانی به مراتب افزایش پیدا خواهد نمود؛

۳. دسترسی به منابع اعماز علمی، اقتصادی، سرمایه ای و مالی کاهش خواهد یافت و بعضاً غیرممکن خواهد شد؛

۴. دسترسی به مواد اولیه، قطعات و لوازم خطوط تولید به شدت کاهش خواهد یافت و یا حتی غیرممکن خواهد شد؛

۵. دسترسی به بازارهای هدف به منظور صادرات کالا و محصولات ایرانی کاهش خواهد یافت و یا غیراقتصادی خواهد شد؛

۷. درآمدهای نفتی و سایر محصولات صادراتی کاهش خواهد یافت.

پیامدهای موارد فوق بر اقتصاد کشور عبارتند از:

۱. کاهش رشد اقتصادی کشور؛

۲. تعطیل و نیمه تعطیل شدن کارخانه های تولیدی؛

۳. افزایش بیکاری؛

۴. افزایش تورم همراه با رکود اقتصادی؛

۵. فرار سرمایه ها از چرخه تولید و کشور؛

۶. ایجاد نامنی و ناهنجاری های اجتماعی؛

۷. کاهش رفاه عمومی مردم.

قطعاً در این جنگ اقتصادی نابرابر، بیشترین آسیب ها متوجه طرف ضعیف تر خواهد شد که می توان با تدابیر خردمندانه این آسیب ها را کاهش داد. امیدواریم بتوانیم از این مرحله با همکاری و اتحاد مسؤولان اقتصادی و سیاسی کشور، حمایت از کالای ایرانی و با پرداخت کمترین هزینه ها عبور کنیم.

منبع: نشریه اتاق بازرگانی اصفهان